

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser"

COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

(2013/C 133/16)

Föredragande: **Henri MALOSSE**

Medföredragande: **Georgios DASSIS** och **Luca JAHIER**

Den 10 oktober och den 22 oktober 2012 beslutade rådet respektive Europaparlamentet att i enlighet med artikel 304 första stycket i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser"

COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD).

I enlighet med artikel 19.1 i arbetsordningen beslutade kommittén den 15 november 2012 att tillsätta en underkommitté för att bereda ärendet.

Underkommittén för finansiering av europeiska politiska partier, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 30 januari 2013 (föredragande: Henri MALOSSE, medföredragande: Georgios DASSIS och Luca JAHIER).

Vid sin 487:e plenarsession den 13–14 februari 2013 (sammanträdet den 13 februari 2013) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 155 röster för, 1 röst emot och 6 nedlagda röster.

1. EESK understryker, i likhet med kommissionen och Europaparlamentet, att ett bättre fungerande EU förutsätter att det på denna nivå finns europeiska politiska partier och stiftelser som är mer kända och erkända, som är mer representativa och som står närmare medborgarna.

2. EESK stöder inrättandet av en enhetlig rättslig ställning för europeiska politiska partier och stiftelser samt en översyn av kontrollen av hur de fungerar, i syfte att förbättra villkoren för deras interna demokratiska funktionssätt samt deras effektivitet, synlighet, öppenhet och bokföring.

3. I detta sammanhang lägger EESK särskild vikt vid att de partier och stiftelser som omfattas av denna rättsliga ställning ansluter sig till målen för den europeiska integrationen och de värderingar som ligger till grund för den och som fastställs i de europeiska fördragen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

3.1 När det gäller målen för den europeiska integrationen anser EESK att en sådan ställning bör förutsätta ett åtagande för förstärkt fred, samarbete mellan länder och folk, främjande av ekonomiska och sociala framsteg och medborgarnas välfärd samt demokratiskt utövande av yttrande- och diskussionsfriheten.

3.2 När det gäller iakttagandet av de grundläggande värderingar som garanteras på europeisk nivå betonar EESK vikten av att respektera de värderingar som fastställs i de europeiska fördragen, särskilt i ingressen till fördraget om Europeiska unionen, och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande

rättigheterna, enligt vars artikel 21 all diskriminering, oavsett grund, är förbjuden. Principen om jämställdhet mellan kvinnor och män på alla områden, som fastställs i artikel 23 i denna stadga, bör för övrigt omsättas i praktiken i alla ledningsorgan för europeiska politiska partier och stiftelser.

3.3 EESK rekommenderar att iakttagandet av ovannämnda grundläggande principer ska bekräftas genom en förklaring om detta från de politiska partier och stiftelser som vill omfattas av den europeiska rättsliga ställningen. Det är upp till Europaparlamentet, och särskilt dess utskott för konstitutionella frågor, att övervaka och rapportera fall av kränkningar av de principer och grundläggande rättigheter som fastställs i EU-fördragen.

3.4 EESK framhåller också den centrala roll som Europeiska unionens domstol ska spela i kontrollen av att dessa principer följs, bl.a. genom att talan kan väckas via det interimistiska förfarandet.

4. EESK betonar också att det, utöver de befintliga europeiska politiska partierna och stiftelserna, är nödvändigt att stödja uppkomsten och utvecklingen av nya politiska partier och stiftelser på denna nivå, om de uppfyller kriterierna för funktionssätt, värderingar och representativitet.

4.1 När det gäller det ytterligare villkoret för att vara berättigad till finansiering, nämligen att ha en företrädare i Europaparlamentet, verkar det kriteriet inte vara särskilt relevant, i synnerhet som valförfarandena, och således förutsättningarna för att bli vald, fortfarande skiljer sig åt betydligt mellan medlemsstaterna.

4.2 EESK föreslår därför att representativitet ska fastställas på ett sätt som medför mindre risk för godtycklig diskriminering. Man skulle kunna hämta inspiration från kriterierna för europeiska medborgarinitiativ och ha som villkor att partiet vid det senaste Europaparlamentsvalet ska ha fått minst en miljon röster från minst sju olika medlemsstater.

4.3 De europeiska politiska partiernas och stiftelsernas finansiering, budgetar och donationer måste vara öppna för insyn och offentliga. Medborgarna har rätt och skyldighet att bli informerade om hur partierna och stiftelserna finansieras och om deras utgifter. Eventuella sanktioner och/eller fall av indragen finansiering måste offentliggöras i pressen.

5. EESK önskar i samband med behandlingen av detta förslag till förordning även med eftertryck påminna om den ojämlika behandling som fortfarande finns och som till och med tenderar att förvärras mellan å ena sidan europeiska partier och stiftelser med politiska syften och å andra sidan föreningar och stiftelser på europeisk nivå med mål av allmänt intresse (t.ex. ekonomiska, fackliga, sociala, humanitära, kulturella, miljömässiga eller idrottsliga).

5.1 I artikel 11 i fördraget om Europeiska unionen ("Lisabonfördraget") erkänns deltagandedemokratin och således betydelsen av föreningar och stiftelser som stimulerar debatten i EU:s offentliga rum. EESK betonar att dessa europeiska förkningsnätverk har fått en ökad – och ibland till och med avgörande – betydelse i en tid av internet för alla. I egenskap av nya aktörer för deltagandedemokrati spelar de redan en viktig och växande roll inom information, offentliga debatter och europeisk opinionsbildning. På detta sätt berikar och kompletterar de på ett fruktbart sätt den representativa politiska demokratis strukturer. Detta mervärde är särskilt påtagligt på europeisk nivå eftersom deltagandedemokratis många förgreningar helt naturligt sträcker sig över landsgränserna.

5.2 Med tanke på den på grund av krisen växande klyftan mellan medborgarna och de europeiska politiska ledarna och

beslutsfattarna varnar EESK därför kommissionen för de skadliga och kontraproduktiva effekterna av ett olämpligt tillvägagångssätt där man bara intresserar sig för europeiska politiska "föreningars" specifika och autonoma rättigheter utan att tillerkänna andra europeiska föreningar motsvarande rättigheter. EESK vill i synnerhet påminna om att utvecklingen av ett politiskt Europa inte kan särskiljas från utvecklingen av ett medborgarnas och det civila samhällets Europa som stöder sig på föreningar och organisationer som förfogar över lämpliga, effektiva och enhetliga juridiska verktyg på denna nivå.

5.3 EESK upprepar sin kritik mot kommissionens beslut för flera år sedan att dra tillbaka förslaget till stadga för europeiska föreningar på grund av den påstådda svårigheten att nå en politisk överenskommelse i rådet, ett skäl som med tanke på ämnet enligt EESK:s uppfattning varken är godtagbart i sig eller i dag kan kontrolleras i praktiken.

5.4 EESK påminner också om sin oro beträffande de ständiga hindren för utvecklingen av Europabolag, oavsett om det handlar om den gällande stadgans bristande dragningskraft, vilket tyder på ett verkligt misslyckande, eller de ihållande fördröjningarna och blockeringarna av en förenklad stadga som är öppen för ett betydande antal företag i alla storlekar.

6. EESK påminner också om sitt stöd för förslaget till stadga för europeiska stiftelser i enlighet med sitt yttrande av den 18 september 2012 ⁽¹⁾, och betonar att man måste undvika all diskriminering i förhållande till europeiska politiska stiftelser.

7. Samtidigt som EESK stöder en enhetlig rättslig ställning för europeiska politiska partier och stiftelser vill kommittén alltså, mot bakgrund av ovanstående synpunkter och i enlighet med den princip om icke-diskriminering som EU värnar, uppmana kommissionen att inom kort lägga fram en motsvarande EU-förordning om stadgar för och finansiering av europeiska föreningar med andra syften än politiska samt uppmana till ett påskyndat arbete med att anta förordningen om stadga för europeiska stiftelser.

Bryssel den 13 februari 2013

*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

Staffan NILSSON

⁽¹⁾ EUT C 351, 15.11.2012, s. 57.